

Prosjektbeskrivelse: *Korsen står det til?*

september 2025 – april 2026

Smittevern- og antibiotikavisitt i sykehjem



Korsen står det til? er et halvårig forbedringsprosjekt for sykehjem i Nord-Norge. Deltakelse innebærer en månedlig sjekk av smittevern og antibiotikabruk ved hjelp av et observasjonsskjema (se eksempel s. 3). Det gir målbare resultater og grunnlag for å evaluere egen praksis. Prosjektet har vært gjennomført fem ganger tidligere.

Formål

1. Oppnå forbedringer innen smittevern og antibiotikastyring.
2. Skape grunnlag for innføring av smittevern- og antibiotikavisitt som en del av kontinuerlig forbedringsarbeid.
3. Fremme samarbeid og nettverksbygging mellom ansatte i sykehjem og smittevernsykepleiere i sykehus.

Deltakelse fra høsten 2025: Vi inviterer nye sykehjem til å delta, og tar med så mange vi har kapasitet til. Deltakelse skal beslutes av sykehjemmets ledelse. Meld interesse ved å sende e-post til skht@helse-nord.no.

Prosjektgruppa er smittevernsykepleiere som veileder kommunehelsetjenesten, ansatt i sykehus i Helse Nord.

- Hilde Isaksen, Universitetssykehuset Nord Norge tlf: 776 26396 e-post hilde.r.isaksen@unn.no
- Elisabeth Smihaug, Nordlandssykehuset tlf: 918 35 381 e-post elisabeth.smihaug@nordlandssykehuset.no
- Synnøve Sætermo, Helgelandssykehuset tlf: 958 11 168 e-post synnove.saetermo@helgelandssykehuset.no

Temaer i prosjektet

- a) Grunnleggende smittevern, slik som håndhygiene, arbeidstøy, desinfeksjonsrom, lager.
- b) Antibiotikastyring og forebygging av antibiotikaresistens. Diagnostisering av urinveisinfeksjoner. Håndtering av permanent urinkateter (KAD).

Gjennomføring - Visitter, rapporter og webinar

- Kontaktperson i avdelingen registrerer observasjoner i et fast skjema (se eksempel s. 3). Visittene utføres én gang per uke første måneden, deretter månedlig. Visitten tar ca. 20 minutter.
- Prosjektgruppa mottar visittskjemaene og presenterer resultatene i rapporter/presentasjoner.
- Prosjektgruppa inviterer til månedlige webinar (vekselsvis presentasjon av resultater og faglige innlegg). Sykehjemmene kan benytte webinarne som internundervisning og invitere med flere ansatte på disse.
- Smittevernsykepleier fra prosjektgruppa besøker flest mulig av sykehjemmene som deltar.
- Avslutningsvis evalueres prosjektet.
- Deltakerne som fortsetter med visitter tilbys et digitalt registreringsverktøy.

Sykehjemsledelsens rolle

Ledelsen beslutter deltakelse i samarbeid med sektorleder/kommunalsjef. Deltakelse er gratis, men det må investeres noe tid. Ledelsen avgjør om hele sykehjemmet deltar eller om enkelte avdelinger velges ut. For best mulig gjennomføring og utbytte, ber vi om at leder påtar seg å:

- Utnevne to kontaktpersoner pr sykehjemsavdeling som deltar (se neste avsnitt om kontaktpersoner).
- Informere personalet før prosjektstart.
- Etterspørre resultater, bidrar til at resultatene blir diskutert og tar stilling til eventuelle forbedringsforslag.
- Bidra til at kontaktpersonene og øvrige personale får ta del i fellesmøtene som arrangeres.
- Beslutter om man skal fortsette med smittevern- og antibiotikavisitter etter endt prosjektperiode.

Kontaktpersonenes rolle

- Gjennomføre visittene, gjerne når lege er til stede – ukentlig den første måneden, deretter x 1 pr måned.
- Sendte skjema til prosjektgruppa (Se eksempel s. 3). Det gis opplæring på oppstartsmøtet.
- Delta på månedlige webinarer.
- Bidra til at resultatene blir delt og diskutert, i samarbeid med leder.
- Besvare sluttevaluering, helst i samarbeid med leder.

Sykehjemslegens rolle

Det er en fordel at sykehjemslegen har en aktiv rolle i prosjektet, som et ledd i å fremme samarbeidet mellom sykepleiere og leger på områder som antibiotikabruk, diagnostikk av urinveisinfeksjoner og bruk av urinkateter. Deltakelse fra lege er likevel ikke et krav for å kunne delta i prosjektet.

Tidslinje

med møtedatoer, alle lagt til onsdager kl. 13.30 -14.30



Etikk, kommunikasjon og formidling

Det innhentes ikke personidentifiserbare data. Kun data på sykehjemsnivå bearbeides i rapporter som deltakerne mottar. Institusjonenes navn oppgis i rapportene. Prosjektgruppa formidler erfaringer fra prosjektet i aktuelle fora, tidsskrifter og fagkonferanser.

Kilder

- [Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten](#)
- [Forskrift om smittevern i helse- og omsorgstjenesten](#)
- [Handlingsplan for et bedre smittevern 2019 - 2023](#) Helse- og omsorgsdepartementet (2019)
- [Handlingsplan mot antibiotikaresistens i helsetjenesten 2015 - 2020](#) Helse- og omsorgsdepartementet (2016)
- [Nasjonal handlingsplan for pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring](#) Helsedirektoratet (2019)
- [RASK - Riktigere Antibiotikabruk i Sykehjem/Kommunale helseinstitusjoner](#) Antibiotikasenteret for primærmedisin (ASP)
- [Håndbok for basale smittevernrutiner](#) – Folkehelseinstituttet

«Korsen står det til?» Smittevern- og antibiotikavisitt

Fyll ut skjema med tydelig tekst og marker med streker/tall der det etterspørres. Sendes til SKHT@helse-nord.no

Smittevernvisitten	Dato: _____ Institusjonens navn: _____ Avdeling/bogruppe: _____ Antall pasienter i avdeling: _____ VIKTIG! Visitt utført av (navn, tittel): _____	Smittevernrutiner	Spør de første 5-10 ansatte i pasienternært arbeid om: Sist du hjalp pasient med stell, utførte du håndhygiene umiddelbart før? (etter at du kom inn på pasientrommet) Sist du fulgte en pasient til måltid eller hjalp pasienten med mat, tilbød du pasienten håndhygiene ved matbordet? Sist du brukte hansker, utførte du håndhygiene umiddelbart etter? Sist du hjalp pasient med stell, brukte du beskyttelsesfrakk? Observasjoner av de samme 5-10 ansatte: Den ansatte har kun arbeidstøy på (ikke kombinert med privattøy) Den ansatte er bar fra albuen og ned (uten ringer/armbånd/klokke, lange/kunstige negler/neglelakk og langermet klær under) Totalt antall spurte: _____	Marker med streker eller tall																								
	Ja			Nei																								
Antibiotikabruk	Hvor mange pasienter får antibiotika i dag (ikke Hiprex®)? _____ Hvilke antibiotika gis (ikke Hiprex®) og hva er indikasjon? Pasient 1: _____ Pasient 2: _____ Pasient 3: _____ Pasient 4: _____ Ved flere enn 4 pasienter, oppgi antibiotika og indikasjon for resterende pasienter i kommentarer»	Orden i eget hus	Desinfeksjonsrom (skyllerom): Er det ryddig? Er ren og uren side merket og adskilt (skille rene og urene oppgaver)? Lagres alt utstyr som brukes hos pasienter i lukkede skap? Hvis kombinasjonslager: Kryss likt i begge kategoriene under (Tøylager/ Rent utstyrlager) Tøylager (lintøy): Er gulvet fri for pappesker/ lagringsvarer? Lagres kun rent institusjonstøy her? (Hvis kombinasjonslager: Kryss «ja» når annen lagring kun er engangsutstyr/forbruksvarer) Er hånddesinfeksjon montert ved dør (utenfor eller innenfor)? Holdes døra lukket? Rent utstyrlager (engangsutstyr/forbruksvarer): Er gulvet fri for pappesker/ lagringsvarer? Lagres kun engangsutstyr her? (Hvis kombinasjonslager: Kryss «ja» når annen lagring kun er rene institusjonstekstiler) Er hånddesinfeksjon montert ved dør (utenfor eller innenfor)? Holdes døra lukket?	Ja	Nei																							
Hiprex®	Hvor mange pasienter får Hiprex® i dag? Hos hvor mange er effekt evaluert 3-6 mnd. etter forskrivning? Hvor mange har permanent urinkateter og får Hiprex®?			☐	☐																							
UVI	Hvor mange har UVI i dag? _____ Bruk av diagnostiske verktøy: Hos hvor mange ble urinprøvesjekkliste benyttet? Hos hvor mange ble urin sendt til dyrkning (før antibiotika)? Hos hvor mange ble urinstix tatt (før antibiotika)?	☐	☐																									
Permanent urinkateter	Hvor mange pasienter har permanent urinkateter (KAD)? (suprapubiskateter skal ikke telles med)	Kommentarer																										
	<table><thead><tr><th></th><th>Indikasjon (bruk tallkode, s.2)</th><th>Indikasjon dokumentert i journal (Ja, nei, vet ikke)</th><th>Er KAD revurdert siste 3-6 mnd.? (Ja, nei, vet ikke)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Pasient 1:</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Pasient 2:</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Pasient 3:</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Pasient 4:</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Pasient 5:</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Pasient 6:</td><td></td><td></td><td></td></tr></tbody></table> Ved flere enn 6 pasienter, oppgi opplysninger i kommentarfeltet						Indikasjon (bruk tallkode, s.2)	Indikasjon dokumentert i journal (Ja, nei, vet ikke)	Er KAD revurdert siste 3-6 mnd.? (Ja, nei, vet ikke)	Pasient 1:				Pasient 2:				Pasient 3:				Pasient 4:				Pasient 5:		
	Indikasjon (bruk tallkode, s.2)	Indikasjon dokumentert i journal (Ja, nei, vet ikke)	Er KAD revurdert siste 3-6 mnd.? (Ja, nei, vet ikke)																									
Pasient 1:																												
Pasient 2:																												
Pasient 3:																												
Pasient 4:																												
Pasient 5:																												
Pasient 6:																												